

ÁLLAMTUDOMÁNYI HÍRLEVÉL

2023/05.

Tisztelt Olvasónk!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar gondozásában megjelenő Államtudományi Hírlevél célja az államtudományokkal kapcsolatos friss információk közzététele az érdeklődő szakmai közönség számára. E félévtől megújult és bővített tartalommal, az államtudományi kutatások eredményeinek hazai és nemzetközi megismertetését, láthatóságát elősegítő szakanyagokkal, felhívásokkal várják régi és új olvasóikat a szerkesztők:

Dr. Kaiser Tamás tudományos dékánhelyettes

Dr. Sasvári Péter egyetemi docens

Dr. Fási Csaba osztályvezető, tudományszervező munkatárs

A korábbi Hírlevelek elérhetőek az alábbi honlapon keresztül: <https://antk.uni-nke.hu/kutatas-tudomanyos-elet/allamtudomanyi-hirlevel/allamtudomanyi-hirlevel-2023>

Nemzetközi tanulmány- és folyóirat-ajánló

Boaz Atzili – Ming Jung Kim (2023): Buffer zones and international rivalry: internal and external geographic separation mechanisms

Ukrajna közelmúltbeli orosz inváziója sok kommentátort arra a következtetésre készített, hogy 'a geopolitika visszatért'. A geopolitikával pedig az ütközőzónák iránti érdeklődés is visszatért. Az ütközőzónákkal kapcsolatos tudományosság azonban zavaros és elavult. A kutatók nem értenek egyet az ütközőzónák meghatározásában, és abban sem, hogy ezek a zónák a múlt nagyhatalmi

politikájának maradványai vagy folyamatosan fennálló jelenségek. A cikk három lépésben tesz kísérletet a pufferzónák és azok nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepének újragondolására. A szerzők célja, hogy egy olyan új elemzési keretet hozzanak létre, amely alapjául szolgálhat egy robosztus, az ütközőzónák regionális és nemzetközi stabilitásában betöltött szerepével foglalkozó kutatási programnak.

Megjelenés helye: **International Affairs**

Az *International Affairs* a világ egyik vezető nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó folyóirata. A londoni Chatham House (Royal Institute of International Affairs) által szerkesztett folyóirat több mint 90 éve létezik, és szigorú, gyakorlat-orientált tudományosságáról vált híressé.

A tanulmány elérhető az alábbi linken keresztül:

<https://doi.org/10.1093/ia/iia028>

Publikációs felhívás

Pro Publico Bono

A Pro Publico Bono tudományos folyóirat (és elődlapjainak) több évtizedes története napjainkban új fejezetéhez ért. A Pro Publico Bono független, lektorált, az MTA IX. osztály szerint minősített „A” kategóriájú, negyedévente megjelenő folyóirat. Célja a közigazgatás- és jogtudomány, valamint az államelméleti témájú tanulmányok, közlemények és recenziók közlése. A folyóirat várja azokat a kutatási eredményeket is, amelyek a közjog, a társadalom – és politikatudományok területén keresik a jövő lehetséges alternatíváit a fenntartható és innovatív társadalmak, a jó kormányzás és a nemzetállamok, valamint az európai és transzatlanti együttműködés erősítése érdekében, számolva technológiai, ökológiai és kulturális átrendeződés hatásaival.

Pro Publico Bono is a peer-reviewed journal four-monthly published by the University of Public Service, Budapest. It covers researches based on public law, social and political sciences as well as interdisciplinary approach that explore future alternatives for fostering sustainable and innovative societies, good governance

and for strengthening nation states as well as the European and transatlantic cooperation facing technological, ecological and cultural disruption in the increasingly complex and ambiguous 21st century.

Acta Humana – Emberi Jogi Közlemények: A periodika független lap, amely tudományos missziójának tekinti az Európa Tanács Strasbourgi székhelyű Emberi Jogi Bírósága esetjogának folyamatos bemutatását, különös tekintettel a magyar ügyekre; az Európai Unió Bírósága emberi jogi esetjogának bemutatását, valamint a témában megjelenő tudományos értékű publikációkkal a közigazgatási, közszolgálati, illetve jogi képzőintézmények képzésének segítségét. Célja, lektorált kutatások és szakmai tapasztalatok közlése az emberi jogi terület minden aspektusából, a tudományos nézetek és a gyakorlati megfontolások közötti kölcsönhatás erősítése.

Európai Tükör: Az Európai Tükör a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tudományos online folyóirata, melynek elsődleges célja, hogy valós képet adjon az európai integrációs folyamatokról és azok kihívásairól a harmadik évezred elején. A lap földrajzi fókusza az Európai Unió és ezen belül Kelet- Közép Európa, illetve Magyarország. A tárgyalt tudományterületek között kiemelt szerepet kapnak a közgazdaság-tudomány, a jogtudomány, a politikatudomány és ezek határterületeinek legfontosabb kérdései és aktualitásai.

További információk: <https://folyoirat.ludovika.hu/>

Tudományos sarok

A 2022-es THE Fenntartható fejlődési célok (SDG) egyetemi rangsor módszertana

Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) által közzétett, a Fenntartható fejlődési célok (Sustainable Development Goals, SDGs) eléréséről szóló 2021-es jelentés szerint egyre több ország és közösség ismeri fel annak a szükségét, hogy felerősítse erőfeszítéseit a Fenntartható fejlődési célok (SDG-k) elérése érdekében.

A világ vezetői 2015 szeptemberében New York-ban egy történelmi ENSZ-csúcstalálkozón elkötelezték magukat amellett, hogy véget vetnek a szegénységnek, megküzdjenek a klímaváltozással és harcolnak az igazságtalanság ellen. A 2030-as fenntartható fejlődési keretrendszer egy jobb jövőt kínál bolygónk egészének és emberek milliárdjainak világszerte.

A 193 ország által egyhangúlag elfogadott 17 Fenntartható fejlődési célhoz 169 alcélt társítottak, amihez a mai állás szerint 231 indikátort rendeltek, hogy ezek mutassák az egyes országok, illetve a világ közeledését a meghatározott célokhoz.

A Times Higher Education (THE) impakt rangsorok az egyetemek sikerességét mérik világszerte az ENSZ Fenntartható fejlődési célok megvalósításának vonatkozásában. Szabályozott mutatók felhasználásával átfogó és kiegyensúlyozott összehasonlítást biztosítanak négy nagy területen: kutatás, rendelkezés, társadalmi felelősségvállalás és oktatás.

További információk: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.32943.20643>

Tudományos utánpótlás

Pályázati felhívás doktori képzésre

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem rektora az idei évben is felvételi pályázatot hirdet PhD doktori képzésre. Az Egyetem a hadtudományok, a katonai műszaki tudományok, a közigazgatás-tudományok, valamint a rendészettudományok tudományágakban rendelkezik önálló, akkreditált doktori iskolával, így lehetőség nyílik jelentkezni többek között a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola kutatási témáira is.

A pályázatok beérkezési határideje: 2023. március 31.

A jelentkezéseket április 14-ig lehet véglegesíteni/pótolni, illetve az elektronikusan benyújtott pályázatot papír alapon eljuttatni.

További információk: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/02/28/palyazati-felhivas-doktori-kepzesre>

Konferenciafelhívás

IFIP EGOV-CeDEM-ePart 2023

Budapest, 2023. szeptember 5-7.

Kiemelt témák: e-Government, Digital Government, Open Government, Smart Government, GovTech, eParticipation és e-Democracy

A konferencia Call for Paper-je az alábbi linken keresztül érhető el: <https://dgsociety.org/egov-2023/call-for-papers/>

A konferencia nyitott PhD hallgatók kutatásainak bemutatására is, az ezzel kapcsolatos felhívás az alábbi linken keresztül érhető el: <https://dgsociety.org/egov-2023/phd-colloquium-2023/>

Jelentkezési határidő: 2023. március 31.

További információk: <https://dgsociety.org/egov-2023/>

IV. Területfejlesztők Napja: A vidék a terület- és településfejlesztésben

Mosonmagyaróvár, 2023. március 30–31.

Jelentkezési határidő: 2023. március 16.

További információk: http://www.mrtt.hu/teruletfejlesztok_napja_2023.html

Magyar Politikatudományi Társaság XXVIII. Vándorgyűlés

Szeged, 2023. május 25-26.

Jelentkezési határidő: 2023. március 19.

További információk: *A Hírlevél mellékletében*

Decades of crises: from competitiveness to resilience - via the bumpy road of sustainability. The 5th Conference in cooperation with the European Association for Comparative Economic Studies

Szeged/online, 2023. április 14-15.

<http://eco.u-szeged.hu/english/research/conferences-workshops/2023/decades-of-crises/decades-of-crises>

Parlamentarizmus Napja

Budapest, 2023. május 2. 14:00-18:00

Jelentkezési határidő: 2023. április 6.

További információk: <https://pkk.sze.hu/hirek/parlamentarizmus-napja-2023-call-for-papers>

Amennyiben Ön is ismer olyan színvonalas konferenciákat, melyeket meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg azokat az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre.

Könyvajánló

Tóth László (2023): Karhatalom az Országgyűlésben. A Képviselőházi Őrség születésének története: kivezetések és kizárások a Parlamentben. Ludovika Egyetemi Kiadó ISBN: 978-963-531-860-5

A Képviselőházi Őrség 1913-as létrejöttének előzményeit és körülményeit feltárva a kötet azt a folyamatot mutatja be, amelyben kialakult a házelnök rendészeti jogköre. Ebben szerepe volt a jogszabályi környezet változásának, illetve a dualizmus kori magyar parlamentarizmus sajátosságainak, -amelyek következtében nem ritkán testi kényszert alkalmaztak a Parlament üléstermében a képviselő-**l**ökkal szemben.

A téma – annak ellenére, hogy több mint egy évszázados múltat tár fel – napjainkban is aktuális. Amellett, hogy a kötet a történelmi valóság talaján állva ismerteti a korabeli eseményeket a mérvadó forrásokra támaszkodva, indirekt formában egy elméleti kérdést illetően is állást foglal. Nevezetesen: elfogadható és szükséges-e a rend érdekében az állam speciális szférájában – a képviselőházban – rendvédelmi testület fenntartása? A válasz egyértelmű. A történelmi tények azt mutatják, hogy az ország törvényes működésének feltételei közé számítható a törvényhozó testület szabályos működtetésének érdekében létrehozott, katonailag szervezett őrtestület tevékenysége.

<https://webshop.ludovika.hu/termek/konyvek/tarsadalomtudomany/karhatalom-az-orszaggyulesben-2/>

Q-s közlemények bemutatása

Ezúton ajánljuk figyelmükbe az alábbi, nemrég megjelent Q1-es tanulmányt:

Sági Judit – Lentner Csaba (2022): Key issues in the effectiveness of public financial tools to support childbearing the example of Hungary during the COVID-19 crisis. PLOS ONE 17 : 8 p. e0273090 , 15 p.

Az Egyesült Államokbeli, Los Angelesi székhelyű PLoS ONE multidiszciplináris folyóiratban jelent meg Sági Judit habilitált egyetemi docensnek (Budapesti Gazdasági Egyetem) és Lentner Csabának, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék professzorának, a Széll Kálmán Állampénzügyi Kutatóműhely vezetőjének „Key issues in the effectiveness of public financial tools to support childbearing – the example of Hungary during Covid-19 crisi” című tanulmánya. A folyóirat magas, 367-es H-Indexű, Scopus besorolású, Q-1-es, bizonyos tudományterületeken D1-es kategóriájú, a nemzetközi folyóirat listák élvonalban számon tartott kiadvány.

A magyar szerzők hosszú évek óta vizsgálják a magyar családtámogatásra fordított közpénzek hatékonysági szempontjait. Álláspontjuk, hogy a gyermekvállalási hajlandóság a nemzetközi szakirodalomban elfogadottak szerint (is) jól jelzi előre a tényleges gyermekvállalást, kiemelt fontossággal bír az alacsony termékenységi rátával, s viszonylag jó gazdasági prosperitással jellemezhető országokban. Tanulmányunkban magyarországi egyetemisták körében végzett 2021-es reprezentatív felmérésük eredményeit közölték, a válaszadók gyermekvállalással kapcsolatos szándékait térképezték fel. A gyermekvállalás társadalom-szociológiai, gazdasági és környezeti változói közötti összefüggésekre vonatkozó hipotéziseik tesztelését a PLS-SEM adatelemzési módszerrel végezték el. Eredményeink megerősítik a Socio-cultural inclusiveness

meghatározó szerepét a gyermekvállalásban, a socio-economic és az environmental-economic faktorokkal szemben. Kutatásuk újdonsága a családpolitikai ösztönzők hatásvizsgálatában van, ugyanakkor eredményeink konzisztensek a nemzetközi szakirodalomban dokumentáltakkal, vagyis a társadalmi-kulturális tényezők elsődlegességét illetően.

Sági Judit és Lentner Csaba empirikus kutatásai alapján adódik, hogy a potenciális gyermekvállalási korban lévő egyetemista fiatalok körében a kormány által biztosított állampénzügyi eszközök (adókedvezmények, lakásépítési támogatások) hatása sajnos a gyermekvállalási döntéseikre közvetett és gyenge. A „pro-birth policy elements”, ezen belül az adórendszerbe beépített kedvezmények és a lakástámogatási programon keresztül nyújtott támogatások, mérsékelten javítják a gyermeket vállaló családok életkörülményeit (a lakástámogatás ágán igényelhető támogatásokat a lakáspiaci áremelkedés lényegében felszívja), a gyermekvállalási hajlandóságot csak gyengén befolyásolják. Ugyanakkor a gyermekvállalási korban lévő fiatalok (bár jobbára az felsőfokú tanulmányaik után gondolkodnak gyermekvállalásban) nem tartanak a saját szabadidejük csökkenésétől, karrierjük fékeződésétől, ha gyermeket vállalnak. Ám az, hogy mégis csak alacsony a tervezett gyermekvállalási hajlandóság, és a megismert válaszok alapján abból adódik, hogy nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a párkapcsolatai stabilitásnak, és az ország gazdasági-társadalmi stabilitásának, demokratikus és környezeti viszonyainak, vagyis az ország élhetőségének.

A magyar kutatók megállapításai összecsengenek a nemzetközi tudományos térben regnáló megállapításokkal, vagyis az alacsony termékenységi rátával jellemezhető országokban azt találták, hogy a nők gyermekvállalási hajlandóságát leginkább a szűkebb társadalmi közösségük normái határozzák meg. Sági Judit és Lentner Csaba azt a gazdaságpolitikai ajánlást fogalmazták meg, hogy a kormányzat – a családpolitikai ösztönzők hosszú távon történő megtartásával (a gyermekvállalás támogatásán túl a gyermeknevelés infrastrukturális feltételek javítása mellett), a családbarát munkahelyek támogatásával, illetőleg a humán erőforrásba történő befektetéssel – olyan stabil, befogadó környezet megteremtését célozza, mely kedvez a gyermekvállalási hajlandóságnak. A szerzők úgy látják, hogy kutatásaik további iránya a „Socio-cultural inclusiveness of childbearing” elemei közötti ok-okozati összefüggések mélyebb feltárása lehet,

a vizsgált sokaság jövedelmi/ regionális rétegződése szerint; majd ennek megfelelő gazdaságpolitikai ajánlások megfogalmazása.

A tanulmány elérhető az alábbi linkeken keresztül:

<https://journals.plos.org/plosone/article/authors?id=10.1371/journal.pone.0273090>

https://www.researchgate.net/publication/362730242_Key_issues_in_the_effectiveness_of_public_financial_tools_to_support_childbearing_the_example_of_Hungary_during_the_COVID-19_crisis

Amennyiben Önnek is született olyan Q-s közleménye, melyet meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre az említett tanulmány könyvészeti adatait, valamint a tanulmány rövid, magyar nyelvű leírását.

Nemzetközi kapcsolatok

A külügyi pálya lehetőségei

Az ÁNTK meghívására a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) két főosztályvezetője tartott előadást a külügyi igazgatás iránt érdeklődő hallgatóknak a diplomácia lehetőségeiről és kihívásairól a Nemzetközi szervezetek helye a magyar külügyi igazgatásban című előadáson. Kocsis Gergő, a KKM ENSZ Főosztályának főosztályvezetője és Turbék Zoltán, a KKM Nemzetközi Szervezetek Főosztályának főosztályvezetője nemcsak a multilaterális diplomácia működését, de a magyar külügyi pálya lehetőségeit is bemutatta a hallgatók számára.

További információk: <https://antk.uni-nke.hu/hirek/2023/03/09/cel-a-kulugy>

Ukrajna, Európa, menekültek

Menekültügyi dilemmák Európában – Az ukrajnai menekültek elmúlt egy éve címmel szervezett eszmeecserét az NKE Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar (ÁNTK) Nemzetközi Jogi Tanszék. Az esemény vendége Molnár Tamás, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) migrációs jogi szakértője volt. A résztvevők nemcsak az aktuális nemzetközi jogi környezettel, de a menekültek sorsával, nehézségeivel és egyben lehetőségeivel is megismerkedhettek.

További információk: <https://antk.uni-nke.hu/hirek/2023/03/08/humanus-hozzaallas-gyakorlati-akadalyokkal>

Webinárium- és blogvadászat

Amennyiben Ön is ismer olyan színvonalas és ingyenes webináriumokat konferenciákat vagy blogokat melyeket meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg azokat az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre.

Rendezvényajánló

Intézménylátogatás a Pest Vármegyei Kormányhivatalban

2023.03.10. 09:00 - 14:00

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-10>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2739/>

Kommunista kultúrpolitika 1945 után

2023.03.10. 15:00 - 19:00

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-10>

Fiatalon a fiatalokért! – beszélgetés Rácz Zsófia miniszteri biztossal

2023.03.13. 18:00 - 20:00

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-13>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2766/>

Polgári jog a bírói gyakorlatban című rendezvénysorozat előadása

2023.03.13. 18:00 - 19:30

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-13>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2742/>

Ludovika Nagyköveti Fórum

2023.03.21. 17:30 - 20:30

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-21>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2748/>

Oroszország Története Kutatóműhely megalakulása

2023.03.22. 12:30 - 14:30

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-22>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2743/>

A szerződések érvénytelensége, Dr. Turi Veronika bírónő előadása

2023.03.23. 17:00 - 19:00

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-23>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2745/>

Ludovika Scholars Program – Prof. Damjan Krnjevic Miskovic workshopja

2023.03.28. 14:00 - 16:00

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-28>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2784/>

Ludovika Scholars Program – Prof. Damjan Krnjevic Miskovic előadása

2023.03.29. 12:00 - 13:30

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-03-29>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2785/>

ÁLLAM ÉS EGYHÁZ-VALLÁS ÉS JOG c. online konferencia

2023.04.25. 16:00 - 18:00

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2023-04-25>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2640/>

A Hírlevélről történő leiratkozást az alábbi linken keresztül kezdeményezheti:

[Leiratkozás](#)

Az Adatvédelmi tájékoztató elérhető az alábbi linken keresztül: [Adatvédelmi tájékoztató](#)